Drie jaar preventieconsult: ervaringen en lessen uit de Vlaamse huisartspraktijk

Haio: ROOBROECK Julie , U.G.
Promotor: WILLEMS Sara , U.G.
Praktijkopleider: GALLE Kristof

Context: De stijgende kosten van de gezondheidszorg en de toenemende vergrijzing zorgen ervoor dat de Vlaamse Overheid meer wil inzetten op preventie. Hiervoor werd in 2011 het Globaal Medisch Dossier Plus (GMD+) ontwikkeld, een preventiemodule gekoppeld aan het GMD voor elke patiënt tussen 45 tot 75 jaar. E?nmaal per jaar kan de huisarts een persoonlijk preventieplan opstellen door de verschillende onderwerpen samen met de patiënt te overlopen. De gezondheidsgids van Domus Medica biedt hiervoor een praktische handleiding.

Onderzoeksvraag: 1. Literatuuronderzoek: Zijn de onderwerpen in de gezondheidsgids (en dus deze van het preventieconsult) op zich goede screeningsmethoden? Zijn er gegevens bekend over de effectiviteit? Is de gezondheidsgids een bruikbaar instrument in de praktijk? Wat is er in de internationale literatuur bekend over soortgelijke gecombineerde preventieve of screeningsprogramma?s? 2. Empirisch onderzoek: Wordt het preventieconsult uitgevoerd door de Vlaamse huisartsen en op welke manier (systematisch/opportunistisch, met behulp van de gezondheidsgids)? Welke factoren zijn bepalend voor deze wijze? Wat zijn de drempels of de faciliterende factoren die de huisartsen zelf aangeven?

Methode: 1. Voor de literatuurstudie werd gezocht naar internationale studies over gecombineerde screeningsprogramma?s in de CEBAM en de Pubmed zoekmachine. Voor data over het GMD+ en de gezondheidsgids werden voornamelijk voorgaande masterproeven geconsulteerd alsook de Belgische vakbladen. 2. Een online enqu?te werd rondgestuurd naar 25 huisartsenkringen uit de 5 Vlaamse provincies in de periode juli tot september 2013. Bijkomende respondenten werden gezocht via de huisartsenkringen van collega HAIO?s. De huisartsen werden bevraagd over hoe zij preventie uitvoeren in hun praktijk. De verwerking van de gegevens gebeurde met behulp van het statistische programma SPSS.

Resultaten: 1. Uit het literatuuronderzoek kunnen we concluderen dat de gezondheidsgids een bruikbaar en effici?nt instrument is om het preventieconsult uit te voeren, met hoge sensitiviteit. Factoren die de implementatie op grote schaal in Vlaanderen nog in de weg staan zijn tijdsgebrek, onvoldoende financi?le tegemoetkoming en te weinig vertrouwen in zowel eigen kunnen, de effectiviteit van de interventies als in de motivatie van de patiënten. Deze resultaten worden internationaal bevestigd. Voorlopig kon het effect van gecombineerde screeningsacties op mortaliteit of morbiditeit nog niet worden aangetoond. 2. Uit de enqu?te blijkt dat van de 97 deelnemende huisartsen 4% nooit een preventieconsult uitvoert. Slechts 15% voert het systematisch uit, voornamelijk artsen in groepspraktijken en in praktijken gelegen in stedelijk gebied. De gezondheidsgids zou een bevorderend effect hierop hebben, alsook de medewerking van een praktijkverpleegkundige. De grootste remmende factoren zijn identiek aan deze gevonden in de literatuur, met een gebrek aan tijd als belangrijkste aangegeven barri?re. De tarificatie voor het GMD+ van het RIZIV zou voldoende zijn voor de artsen. Velen durven dit echter niet aan te rekenen omdat ze het preventieconsult niet volledig uitvoeren.

Conclusie: We kunnen besluiten dat de gezondheidsgids een kwalitatief en bruikbaar instrument is om het preventieconsult uit te voeren zoals het wordt aanbevolen door het GMD+. Er is echter nood

aan meer ondersteuning om dit in elke huisartspraktijk systematisch uit te voeren. Het verhogen van de subsidies voor een praktijkverpleegkundige zou de werklast voor de huisartsen kunnen verminderen.